

ชื่อเรื่อง สภาพการดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาหนองคาย เขต 1

ผู้วิจัย มงคล พลภูมิ

ปริญญา ค.ม. (การบริหารการศึกษา)

กรรมการที่ปรึกษา รศ.ดร.सानิตย์ กายผาค

ประธานกรรมการ

ดร.ศิริ ถีอาสนา

กรรมการ

อาจารย์จำเนียร พลหาญ

กรรมการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2551

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้
ของสถานศึกษา เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ ระหว่าง ขนาดสถานศึกษา และตำแหน่งของบุคลากร
ต่อการดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และเพื่อศึกษาแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน
พัฒนาแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาหนองคาย เขต 1 จำนวน 345 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ได้แก่ แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ F - test (Two - way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1
มีการดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ใน
ระดับมาก 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านการพัฒนากิจกรรม
ที่ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนากุศลกรเพื่อส่งเสริมการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ และ
อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่มีปฏิสัมพันธ์
ระหว่างขนาดสถานศึกษา และตำแหน่งของบุคลากร ต่อการดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ทั้งโดยรวมและรายด้าน

เมื่อพิจารณาจำแนกตามตำแหน่งของบุคลากร พบว่า ไม่แตกต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน แต่เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยรวมและรายด้าน ส่วนแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรสนับสนุนงบประมาณ ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ พัฒนาระบบเทคโนโลยีแก่สถานศึกษา อย่างพอเพียง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถานศึกษาขนาดเล็ก ที่มีข้อจำกัดด้านงบประมาณ สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อการพัฒนาอย่างจริงจัง ควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ครูในการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง และควรร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นเพื่อใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาร่วมกันอย่างหลากหลาย ตามความเหมาะสม รวมทั้ง ควรระดมทรัพยากร ทั้งจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชนและชุมชน เพื่อนำมาใช้พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณค่าให้แก่ผู้เรียน

Title : The State of the Learning Source Development Operation in Educational Institutions under Nongkhai Office of Educational Service Area 1.

Author : Mongkol Pholphumee

Degree: M. Ed. (Educational Administration)

Advisors : Assoc. Prof. Dr. Sanit Kayaphad Chairman

Dr. Siri Theeasana

Committee Member

Mr. Chumnian Pollaham

Committee Member

Rajabhat Maha Sarakham University, 2008

Abstract

This research aimed to : study the state of the operation ; study the interaction between the size of educational institution and the position of the personnel on one side and the learning source development operation on the other; and study the ways in which the efficiency of learning source development operation in educational institutions under Nongkhai Office of Educational Service Area 1 can be increased.

The sample, obtained through stratified random sampling, included 345 personnel in educational institutions and teachers under Nongkhai Office of Educational Service Area 1.

The instrument used was a rating scale questionnaire having the reliability value of 0.96.

The statistics used comprised percentage, mean, standard deviation, and F - test (Two - way ANOVA).

The findings are as follows : The educational institutions under Nongkhai Office of Educational Service Area 1 had their learning source development operation, as a whole, in the high level. When considered by aspect, it was found that 3 aspects were in the high level. One Aspect was in the medium level. The aspects are ranked from high to low according to the value of the mean as follows : the aspect of building, ground and

environment development ; the aspect of development of activities promoting learning sources; the aspect of personnel development for the promotion of arrangement and usage of learning sources. All these three aspects are in the high level. The aspect of development of information technology system is in the medium level. There was no interaction between the size of educational institution and the position of the personnel on one side and the learning source development operation on the other, neither as a whole nor by aspect. When considered basing on the status of the personnel, there was no difference, as a whole and by aspect. However, when considered basing on the size of the educational institution, there was a difference with statistical significance of .05, as a whole and by aspect. Ways for increasing the efficiency of learning source development operation in educational institutions under Nongkhai Office of Educational Service Area 1 were suggested as follows: the Office of Basic Education Commission, the Office of Educational Service Area and other concerned agencies should provide adequate financial support for the development of learning sources and technology system in educational institutions, particularly in small-sized ones that have budget limitations. Educational institutions should encourage teachers to seriously develop learning sources through research process for development. Educational institutions should continuously organize various workshops, training, seminars and field trips concerning learning source development in order to increase the teachers' knowledge, skills and experience in arrangement and usage of learning sources. Educational institutions should cooperate with each other in organizing various and proper learning activities by using learning sources both inside and outside educational institutions. Resources should also be mobilized from government agencies, private agencies and communities for the development of learning sources that are valuable for learners.
